

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide

Številka: 061-09-10/2020/12
Ljubljana, 24. 12. 2020

Predlog

Z A P I S N I K

16. izredne seje Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, ki je bila v sredo, 23. 12. 2020, prek aplikacije Cisco Webex, na daljavo ali na podlagi osebne prisotnosti v Dvorani Državnega sveta, Šubičeva 4, Ljubljana.

Seja se je začela ob 9. uri in zaključila ob 11.32 uri.

Obravnava 1. točke dnevnega reda je potekala skupaj s pristojno Komisijo za gospodarstvo, obrt, turizem in finance.

Člana komisije, prisotna v dvorani Državnega sveta:

- predsednik komisije: mag. Peter Požun,
- član komisije: Igor Antauer.

Člani komisije, prisotni na daljavo:

- podpredsednik komisije: Danijel Kastelic,
- člani komisije: dr. Matjaž Gams, Mitja Gorenšček, Tomaž Horvat, Lidija Jerkič, Alojz Kovšca, Ladislav Rožič in Jože Smole.

Predstavnica vabljenih, prisotna v dvorani Državnega sveta:

- Monika Ažman, Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije.

Predstavniki vabljenih, prisotni na daljavo:

- Urška Cvelbar, Tina Humar, Nina Marin, Ministrstvo za finance,
- Peter Pogačar, Ministrstvo za javno upravo,
- Irena Ilešič Čujovič, Sindikat zdravstva in socialnega varstva Slovenije,
- Mateja Radej Bizjak, Vlasta Mežek, Ministrstvo za zdravje,
- Alenka Marovt, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- Valentina Vehovar, Mojca Pršina, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Robert Rožac, Ministrstvo za okolje in prostor,
- Blaž Košorok, Ministrstvo za infrastrukturo.

Sejo je sklical predsednik komisije mag. Peter Požun, zaradi skupne obravnave 1. točke dnevnega reda pa je sejo vodila predsednica pristojne Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance mag. Marija Lah.

Dnevni red (PRISOTNIH 10, ZA 10, PROTI 0):

1. Predlog zakona o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije COVID-19 (PKP7) (ZIUPOPDVE) – nujni postopek, EPA 1557-VIII – kot zainteresirana komisija

Ad 1.)

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance kot pristojna komisija (na 17. izredni seji) in Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide kot zainteresirana komisija (na 16. izredni seji) sta 23. 12. 2020 skupaj obravnavali Predlog zakona o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije COVID-19 (PKP 7) (ZIUPOPDVE), ki ga je v obravnavo Državnemu zboru po nujnem postopku predložila Vlada Republike Slovenije.

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance kot pristojna komisija predlog zakona **podpira** (PRISOTNIH 10, ZA 9, PROTI 1).

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide kot zainteresirana komisija predloga zakona **ne podpira** (PRISOTNIH 6, ZA 3, PROTI 3).

Komisiji sta bili seznanjeni s predlaganimi pripombami in amandmaji Trgovinske zbornice Slovenije, Sindikata zdravstva in socialnega varstva Slovenije, sindikalnih central, Gospodarske zbornice Slovenije, zainteresirane Komisije Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter državnih svetnikov mag. Petra Požuna in Branka Tomažiča. Večji del predloženih amandmajev sta ob glasovanju o predlogu zakona komisiji podprli in jih navajata v nadaljevanju mnenja, vključno s pozivom kvalificiranim predlagateljem amandmajev, da jih proučijo in v svojem imenu predložijo v obravnavo pristojnemu Odboru Državnega zbora za finance.

Komisiji opozarjata, da so posledice epidemije COVID-19 za gospodarsko in še posebno za trgovinsko dejavnost, ki je zaradi vladnih ukrepov delno ali popolno zaprta, izjemno težke. V teh dejavnostih opozarjajo, da bi bilo treba ukrepe za pomoč in omilitev posledic epidemije usmerjati ciljno, in sicer predvsem na tista podjetja, ki jim je poslovanje prepovedano v celoti ali deloma. Trgovina z ne-živili je letos na podlagi vladnih odlokov zaprta skupno že več kot 120 dni, zato so pomembni vsi vladni ukrepi, ki so usmerjeni v pomoč zaposlenim in ohranjanju delovnih mest, saj so ta zaradi epidemije resno ogrožena. Podjetjem, ki ne smejo opravljati svoje dejavnosti pa največje breme predstavljajo obveznosti iz naslova pokrivanja stroškov, ki jih je treba plačevati, ne glede na to, da denarnega toka ni.

Komisiji z zadovoljstvom ugotavljata, da je Vlada Republike Slovenije v tokratnem paketu interventnih ukrepov upoštevala pozive Državnega sveta, da se pravico do

dodatka za nevarnost in posebne obremenitve v času epidemije zagotovi tudi javnim uslužbencem na delovnih mestih plačne skupine J v dejavnosti zdravstva in socialnega varstva, kar se ureja z 88. členom predloga zakona. Slednji sicer ne vstopajo neposredno v stik s pacienti ali oskrbovanci z okužbo COVID-19, a vseeno predstavljajo pomemben del sistema skrbi za omenjene osebe (tehnične službe, perice, kuharji, transportni delavci itd.). Navedeni ukrep po oceni komisij predstavlja v prvi vrsti priznanje navedenim zaposlenim za njihovo dosedanje prizadevno delo, hkrati pa tudi spodbudo za to, da nadaljujejo z opravljanjem svojega dela tudi v že napovedanem tretjem valu epidemije. V okviru predlaganih amandmajev, zapisanih v nadaljevanju mnenja, se sicer predlaga širitev navedene pravice na vse zaposlene, ki opravljajo delo v dejavnosti zdravstva in socialnega varstva in so pri svojem delu v času epidemije nadpovprečno obremenjeni (npr. bolničarji iz plačne skupine F).

Komisiji pozdravljata tudi ureditev pravice do nadomestila plače med začasno zadržanostjo od dela zaradi sobivanja enega od staršev v zdravstvenem zavodu z bolnim otrokom do starosti otroka vključno 14 let, oziroma do starosti otroka do vključno 18 let, če ima otrok status otroka s posebnimi potrebami in potrebuje 24-urno nego ter oskrbo v 9. členu predloga zakona, pri čemer se pravica plačila zdravstvenih storitev za sobivanje enega od staršev v zdravstvenem zavodu razširja tudi na starše oseb, ki imajo status po zakonu ki ureja socialno vključevanje invalidov, ne glede na starost osebe s takšnim statusom. Za navedeno ureditev sobivanja enega od staršev v zdravstvenem zavodu komisiji upata, da bo s sprejemom Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ-R), EPA 1159-VIII, katerega predlagatelj je Državni svet, urejena tudi sistemsko, ne zgolj začasno.

Komisiji sta bili v okviru razprave seznanjeni tudi s potekom pogajanj o vsebini PKP7 v okviru Ekonomsko-socialnega sveta (ESS), ki je osnutek predloga zakona obravnaval v skladu z novim, posebnim poslovníkom za obravnavo predlogov zakonov interventne narave. Navkljub intenzivnim pogajanjem je, po pojasnilih sindikalne strani, v okviru ESS na koncu zmanjkalo časa oziroma volje za izoblikovanje skupnih stališč vseh treh strani socialnih partnerjev.

Komisiji sta že ob sprejemanju preteklih paketov interventnih zakonodajnih rešitev opozarjali, da se v njih pogosto znajdejo tudi določbe, ki niso interventne, ampak izrazito sistemske narave in ki bi jih kazalo reševati v okviru posamezne področne zakonodaje, mnoge med njimi pa v okviru poglobljenega socialnega dialoga.

Tudi ob obravnavi aktualnih predlaganih zakonskih določb se ugotavlja, da nekatere določbe presegajo naravo interventnih ukrepov, prav tako pa tudi, da se je vsebina nekaterih členov, ki so bili sicer v okviru pogajanj na ESS usklajeni, naknadno spremenila (primer 53. člena in ureditve višine nadomestila za zadržanost z dela zaradi okužbe s COVID-19 na delovnem mestu) ali pa so bili v predlog zakona vključeni člani, za katere je bilo dogovorjeno, da ne bodo del predlaganih rešitev.

Takšen je primer predlaganih 28. in 29. člena predloga zakona, ki urejata možnost odpovedi pogodbe o zaposlitvi brez navedbe utemeljenega razloga v zasebnem sektorju

oziroma poslovnega razloga v javnem sektorju za zaposlene, ki izpolnjujejo pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine.

V zvezi z vsebino navedenih dveh členov so bila v razpravi članov komisij izražena različna stališča. Predstavniki interesov delodajalcev so predlagane rešitve podprli, saj aktualni podatki o gibanju brezposelnosti v Republiki Sloveniji kažejo, da se je med januarjem in oktobrom 2020 število prijav na Zavodu RS za zaposlovanje povečalo za 37 %, pri čemer je povečanje brezposelnosti izrazito predvsem med mladimi (stopnja brezposelnosti med mladimi v Sloveniji je 13,7%, kar je precej več kot v EU27; med septembrom 2019 in februarjem 2020 se je brezposelnost med mladimi povečala za 3,4 %). Ocenjujejo tudi, da je prav, da se ukrepi v zvezi z odpovedjo pogodbe o zaposlitvi uveljavijo tako v javnem kot zasebnem sektorju, saj ni utemeljeno razlikovanje med navedenima kategorijama zaposlenih. Pojasnjujejo tudi, da možnost odpovedi pogodbe o zaposlitvi ne pomeni nujno tudi obveznega upokojevanja, ampak zgolj diskrecijsko pravico delodajalca, da se v vsakem posameznem primeru odloči o nadaljevanju pogodbenega odnosa z zaposlenim.

Po drugi strani pa so predstavniki sindikatov opozarjali na to, da se je o tovrstnih zakonskih posegih razpravljalo že v okviru sprememb pokojninske zakonodaje v preteklem letu, ko je bilo ugotovljeno, da takšen poseg v zakonodajo s področja delovnih razmerij ni ustrezen. Izpostavljeno je bilo tudi mnenje Fiskalnega sveta, ki opozarja, da so predlagane rešitve problematične z vidika vzdržnosti pokojninske blagajne. Komisiji sta bili ob tem seznanjeni s predlogi amandmajev sindikalnih central, v skladu s katerimi bi se črtalo 28. in 29. člen predloga zakona, a v fazi glasovanj navedenih predlogov nista podprli¹.

V razpravi je bilo opozorjeno, da predlog zakona ne predvideva nobene rešitve za razbremenitev podjetij, ki bodo v 2021 po uveljavitvi Zakona o spremembah Zakona o minimalni plači (ZMinP-B) (Uradni list RS, št. 83/18) zaradi dviga stroškov dela dodatno obremenjena, zaradi česar bodo posledično ogrožena mnoga delovna mesta. V osnutku predloga zakona, ki ga je obravnaval ESS, sta bili po pojasnilih predstavnikov interesov delodajalcev predstavljeni dve različici ureditve navedene problematike, pri čemer nobena od njiju ni prejela ustrezne podpore. Posledično je bilo v razpravi zastavljeno vprašanje Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo o morebitnih ukrepih za razrešitev navedene problematike, na katerega komisiji nista prejeli konkretnega odgovora.

V razpravi je bilo, kot že ob obravnavi preteklih paketov interventne zakonodaje, izpostavljeno tudi vprašanje posledic predlaganih ukrepov z vidika še sprejemljivih obremenitev državnega proračuna oziroma nadaljnjega zadolževanja države, saj se obseg odlivov iz proračuna z vsakim paketom ukrepov drastično povečuje, hkrati pa se ne omenja, na kakšen način bo v prihodnje uspelo pokriti vse navedene proračunske izdatke.

¹ Glasovanje Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide v zvezi s predlogoma amandmajev k 28. in 29. členu predloga zakona: PRISOTNIH 9, ZA 4, PROTI 5).

Komisiji sta bili seznanjeni tudi s stališčem zainteresirane Komisije Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki je predlog zakona obravnavala 22. 12. 2020 in podprla predlog zakona, še posebej predlagane ukrepe v zvezi z ureditvijo sezonskega dela; možnostjo določitve začasnega upravljavca kmetijskega gospodarstva oziroma gozda, če to terja bolezen COVID-19; enkratnim solidarnostnim dodatkom v višini 150 evrov za izboljšanje socialnega položaja kmetov z nizkimi prejemki ter znižanjem pristojbine za vzdrževanje gozdnih cest, ki jih plačujejo lastniki gozdov, ki so fizične osebe. Po mnenju Komisije Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pa se še vedno premalo sredstev nameni kmetom in kmetijski dejavnosti.

Podporo je Komisija Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izrekla tudi prizadevanjem predlagatelja zakona, da bi lahko trgovci, ne glede na Zakon o trgovini (ZT-1), določili obratovalni čas prodajaln tudi v nedeljo, 27. 12. 2020, in v nedeljo, 3. 1. 2021. Na ta način bi v božično novoletnem času omogočili večjo prodajo slovenskih proizvodov. Glede na trenutno epidemiološko situacijo in zaskrbljujoče napovedi nadaljnjega poteka epidemije COVID-19 pa je navedena komisija izpostavila, da je nujno čim prej podaljšati trajanje ukrepa povračila nadomestila plače delavcem na začasnem čakanju na delo. Ob tem je pozvala Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da jo seznanijo s predvideno časovnico sprejemanja podzakonskih aktov, ki bodo podlaga za dodeljevanje pomoči v kmetijskih sektorjih, ki so najbolj prizadeti zaradi epidemije COVID-19.

Pristojna Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance ter zainteresirana Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide na podlagi predstavljenih stališč posameznih deležnikov in razprave članov komisij ugotavljata, da se ključne pripombe in predlogi za spremembe ali dopolnitve predloga zakona nanašajo na:

- nujnost izboljšanja položaja ključnih poklicnih profilov, ki v okviru zdravstva in socialnega varstva skrbijo za najbolj ogrožen del populacije (pacienti, starejši, osebe z motnjami v razvoju);
- podporo ukrepu pomoči v obliki povračila fiksnih stroškov, ki je bil delno vključen že v PKP6 (ZIUOPDVE) ter dvig limita glede višine nekritih fiksnih stroškov za najbolj prizadeta podjetja, ki se soočajo z največjimi upadi prihodkov.
Komisiji predlagata do 100 % povračila mesečnih fiksnih stroškov za pravne ali fizične osebe, ki zaradi vladnih ukrepov o prepovedi poslovanja niso ali ne morejo opravljati svoje dejavnosti v celoti, oziroma jo lahko opravljajo v zmanjšanem obsegu, in sicer v višini vsote mesečnih fiksnih stroškov, preračunanih na dejansko število dni, ko gospodarski subjekt svoje dejavnosti ni mogel opravljati. Komisiji predlagata spremembo na področju upravičenega obdobja za prejemanje pomoči, ki se nanaša na nekrite fiksne stroške, saj ta zajema zgolj zadnji kvartal leta 2020, medtem ko evropski pravni red za ta ukrep omogoča izvajanje pomoči tudi za letošnji pomladanski del epidemije. Komisiji menita, da bi se pomladanski val epidemije moral upoštevati vsaj za podjetja, ki so bila v tem času delno ali v celoti zaprta (10. člen);
- dodatne spodbude za vključitev prostovoljcev in študentov v nudenje pomoči zdravstvenim in socialno varstvenim zavodom v obliki finančne nagrade (predlagan nov 11.a člen);

- neustrezen predlog za črtanje pogoja delovnih izkušenj za odgovornega nosilca zdravstvene dejavnosti, saj slednje predstavlja dodatno spodbudo da bodo zdravniki že takoj po koncu izobraževanja še v večji meri zapuščali javni zdravstveni sistem in odhajali v zasebnost, pri čemer je predlog po oceni komisij povezan z nenajavljenim razpisom za skrajševanje čakalnih dob, v okviru katerega bo več 10 milijonov evrov, zaradi trenutne preobremenjenosti javnega zdravstvenega sistema z reševanjem situacije s COVID-19, kot kaže, dostopnih predvsem zasebnim izvajalcem zdravstvene dejavnosti (18. člen);
- nesprejemljivo možnost samostojnega opravljanja dela v zdravstveni dejavnosti za absolvente študijskega programa prve stopnje Zdravstvena nega (19. člen), ki pa je predlagatelj ni uvedel za ostale zdravstvene poklice, vključno z absolventi medicinskih fakultet;
- neutemeljeno enačenje statusa tehnika zdravstvene nege s srednjo strokovno izobrazbo s statusom diplomirane medicinske sestre na vseh področjih, ne zgolj na tistem specifičnem področju, na katerem se jim v skladu s 38. členom ZZDej-K na podlagi priznanja dolgotrajnega izvajanja kompetenc in aktivnosti diplomirane medicinske sestre omogoči razporeditev na delovno mesto diplomirane medicinske sestre ter s tem odhod izkušenih medicinskih sester iz najzahtevnejših oddelkov na manj zahtevna delovna mesta, predvsem v preventivno dejavnost na primarnem nivoju (20. člen);
- že zgoraj omenjenih odprtih vprašanj v zvezi z 28. in 29. členom predloga zakona o odpovedi pogodbe o zaposlitvi v primeru izpolnjevanja pogojev za starostno upokožitev;
- nujnost opredelitve soglasja zaposlenega kot temelja za začasno razporeditev na delo k drugemu delodajalcu ter zagotovitev dodatka zaradi začasne razporeditve tudi zaposlenim, razporejenim na drugo delovno mesto pri istem delodajalcu (39. člen);
- predlog širitve določb v zvezi z upravičenci do dodatka za neposredno delo s pacienti oziroma uporabniki, obolelimi za COVID-19 (neupravičeno izključevanje zaposlenih, ki delajo na deloviščih, kjer se opravlja delo z osebami, pri katerih obstaja sum na okužbo s COVID-19; npr. zaposleni na trižnih točkah v zdravstvenih domovih) (40. člen);
- zagotovitev dodatnih proračunskih sredstev za financiranje dodatnih kadrov, ki izvajajo zdravstvene storitve, ter začasnega in občasnega dela dijakov in študentov, ki opravljajo zdravstveno nego in zdravstveno rehabilitacijo (48. člen);
- nesprejemljivost omogočanja samostojnega opravljanja dela zdravstvenim delavcem in sodelavcem, razen zdravnikom, takoj po opravljeni diplomi, torej brez pripravništva in strokovnega izpita, ter pri tem spet naredili izjemo za zdravnike (prvi odstavek 50. člena);
- zagotovitev 100 % nadomestila za odsotnost z dela vsem zaposlenim v času epidemije za primer okužbe s COVID-19, ne glede na to, ali so se okužili na delovnem mestu ali ne (usklajeno v okviru ESS, kasneje v predlogu zakona spremenjeno; cilj je preprečiti prezentizem delavcev zaradi prenizkega nadomestila za odsotnost z dela (80 %) in razbremenitev delodajalcev s stroški plačila nadomestil zaradi odsotnosti z dela zaradi okužbe s COVID-19) (53. člen);
- ureditev nadomestila za čas preventivne izolacije po zgledu 70. člena ZIUZEOP (predlagan nov 53.a člen);
- podaljšanje obdobja za izrabo letnega dopusta za 2019 do 31. 3. 2020 (62. člen);

- poenostavitev odmere nadomestila za uporabo lastnih sredstev v primeru, ko delavec dela od doma (predlagan nov 65.a člen);
- nesprejemljivost odloga plačila prispevkov zaposlenih v povezavi s 67. členom Zakona o interventnih ukrepih za omilitev posledic drugega vala epidemije COVID-19;
- predlog, da se ukrep začasnega čakanja na delo podaljša do 30. 4. 2021, z možnostjo, da ga Vlada RS s sklepom podaljša najdlje do 31. 10. 2021. Določene dejavnosti so namreč zaprte že dalj časa, v januarju 2021 se pričakuje nov tretji val epidemije, ukrep pa se po veljavni zakonodaji konča 31. 1. 2021 in nima predvidene možnosti podaljšanja. Podjetja, ki deloma ali v celoti ne morejo opravljati dejavnosti, ne morejo koristiti ukrepa delnega subvencioniranja skrajšanja polnega delovnega časa, saj dejavnosti sploh ne opravljajo. Edina možnost je tako, da pošljejo zaposlene na začasno čakanje na delo in na ta način ohranjajo delovna mesta. Namesto praga 20 %-nega upada letošnjih prihodkov glede na celo leto 2019 naj se kot kriterij upošteva primerjava letošnjih prihodkov v obdobju zaprtja ali delnega zaprtja glede na enako obdobje 2019. (predlagan nov 42.a člen v povezavi z veljavnim 68. in 69. členom ZZUOOP);
- predlog za širitev pravice do kriznega dodatka iz 86. člena tudi na zaposlene v javnem sektorju;
- nagrajevanje delavcev, ki opravljajo delo v dejavnosti zdravstva in socialnega varstva, a po določbah Kolektivne pogodbe za javni sektor niso upravičeni do dodatka po 11. točki 39. člena te pogodbe (87. člen);
- zagotovitev dodatka za delo v rizičnih razmerah v povezavi s 125. členom ZIUOPDVE za glavne sestre v zdravstvenih in socialnovarstvenih zavodih na mestih pomočnic ali namestnikov direktorjev za ves, ne le polovični delovni čas, (predlog za nov 87.a člen);
- širitev dodatka za nadpovprečno izpostavljenost tveganju za zdravje na vse zaposlene v zdravstvu in socialnem varstvu, ki delajo v takšnih okoliščinah, ne zgolj za plačno skupino J (88. člen);
- povrnitev stroškov prevoza na delo v času epidemije za javne uslužbenke v višini 30 % cene neosvinčenega 95-oktanskega bencina (nov 88.a člen).

* * *

Na podlagi vsega navedenega in sklepov², sprejetih po koncu razprave, pristojna Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance ter zainteresirana Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide pozivata predlagatelja zakona in ostale kvalificirane predlagatelje amandmajev, da v nadaljevanju zakonodajnega postopka proučijo in kot lastne povzamejo ter predložijo v obravnavo matičnemu Odboru Državnega zbora za finance, naslednje predloge amandmajev:

K 1. členu:

V drugem odstavku se črta 11. točka.

K podnaslovu 11. ZAKON O DIVJADI in LOVSTVU :

² Glasovanje komisije o predlogih amandmajev, ki so sestavni del mnenja: PRISOTNIH 6, ZA 6, PROTI 0).

Podnaslov »11. ZAKON O DIVJADI IN LOVSTVU« se črta.

K 57. členu:

Člen se črta.

Obrazložitev:

Na podlagi Zakona o nujnih ukrepih zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (ZNUAPK) se denarno spodbuja odstrel divjih prašičev – parkljaste divjadi - nad načrtovanim odvzemom z namenom preprečitve širjenja bolezni afriške prašičje kuge. Obravnavani predlog zakona pa v 57. členu predvideva, da se, ne glede na 2. točko prvega odstavka 21. člena Zakona o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20 in 97/20 – popr.), pri izvajanju načrtovanega odvzema posameznih vrst parkljaste divjadi v letu 2020 upravljavcem lovišč in lovišč s posebnim namenom dovoli znižanje do 30 % od načrtovanega odvzema posamezne parkljaste divjadi, kot sta določena v letnem načrtu posameznega lovsko upravljavskega območja za leto 2020. To pomeni, da je vsebina 57. člena predloga zakona v nasprotju z nedavno sprejetim interventnim ZNUAPK, katerega cilj je zaježitev širjenja bolezni afriške prašičje kuge.

V luči začasnega omejevanja gibanja in zbiranja ljudi zaradi epidemije COVID-19 se predlaga, da se obravnava problematike morebitne neizpolnitve načrtovanega odvzema posamezne parkljaste divjadi, določenega v letnem načrtu posameznega lovsko upravljavskega območja za leto 2020, zamakne na kasnejši čas, medtem ko naj se trenutno teži predvsem k izpolnitvi letnih načrtov in zmanjšanju tveganja za dodatno škodo na kmetijskih zemljiščih in gozdovih ter širjenja bolezni afriške prašičje kuge na minimum.

Za nov 5.a in 5.b člen

Za naslovom »3. Zakon o interventnih ukrepih za omilitev posledic drugega vala epidemije COVID-19« se dodata nova 5.a in 5.b člen, ki se glasita:

»5.a člen

V Zakonu o interventnih ukrepih za omilitev posledic drugega vala epidemije COVID-19 (Uradni list RS, št. 175/20) se v prvem, drugem, tretjem in četrtem odstavku 67. člena črta besedilo »ali prispevkov« na vseh mestih.

5.b člen

V prvem odstavku 68. člena se črta besedilo »ali prispevkov« na vseh mestih.«.

Obrazložitev:

Predlagana ureditev v Zakonu o interventnih ukrepih za omilitev posledic drugega vala epidemije COVID-19 je neustavna, kar je ugotovilo že Ustavno sodišče RS v zadevi št. U-I-281/09-14, objavljeni v Uradnem listu RS št. 105/2011, in sicer, da omogočanje odloga, odpisa ali delnega odpisa prispevkov za obvezno pokojninsko zavarovanje, ki ga je na podlagi takratnega 228. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-1) lahko izvajala Davčna uprava, ni skladno z Ustavo RS, saj gre za razpolaganje s sredstvi delavca in torej posega v lastninsko pravico delavcev.

K 10. členu:

Za tretjim odstavkom 10. člena se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

» (4) Dosedanji osmi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»Upravičeno obdobje pomoči za prvi val epidemije se šteje od 12. marca do 31. maja 2020, za drugi val epidemije pa od 1. oktobra 2020 do 31. decembra 2020. Upravičeno obdobje pomoči se lahko s sklepom Vlade podaljša za največ šest mesecev.«.

Četrti odstavek postane peti odstavek.

Obrazložitev:

Predlaga se spremembo upravičenega obdobja za prejemanje pomoči, ki se nanaša na nekritične fiksne stroške, saj ta zajema zgolj zadnji kvartal leta 2020, medtem ko evropski pravni red za ta ukrep omogoča izvajanje pomoči tudi za letošnji pomladanski del epidemije. Pomladanski val epidemije bi se moral upoštevati kot podlaga za kritične fiksne stroškov vsaj za podjetja, ki so bila v tem času delno ali v celoti zaprta.

Za nov 11.a člen:

»11. a člen

(dodatek za izpostavljenost nevarnosti in posebne obremenitve)

V določbi 115. člena Zakona o interventnih ukrepih za omilitev posledic drugega vala epidemije COVID-19 (Uradni list RS, št. 175/20) se za besedilom »prostovoljcu, ki je v času epidemije vključen ali vpoklican v opravljanje nalog na področju zaščite, reševanja in pomoči,« doda besedilo »ter prostovoljcem, študentom in dijakom na področju pomoči pri izvajalcih zdravstva in socialnega varstva, ki dejavnost opravljajo v okviru mreže javne službe,«.

Obrazložitev:

Predlagani ukrep zasleduje tako cilj dodatne spodbude za vključitev prostovoljcev in študentov v nudenje pomoči zdravstvenim in socialnovarstvenim zavodom, ki je v tem

času še kako pomembna, kot tudi cilj ustrezne prepoznavne truda v obliki finančne nagrade študentom in prostovoljcem, ki niso v delovnem razmerju in posledično niso upravičeni do dodatka za delo v rizičnih razmerah po 11. točki 39. člena Kolektivne pogodbe za javni sektor (KPJS) in tudi ne do dodatka za nevarnost in posebne obremenitve v času epidemije COVID-19, prav tako pa v primeru okužbe s COVID-19 nimajo pravice do nadomestila plače, zaradi česar prevzemajo nase nesorazmerno velik del tveganja za okužbo s COVID-19.

K 19. členu³:

Člen se črta.

Obrazložitev:

Predlog 19. člena, ki sistemsko določilo 64. člena Zakona o zdravstveni dejavnosti (ZZDej) o pogojih za pridobitev poklicne kvalifikacije diplomirane medicinske sestre in samostojnega opravljanja dejavnosti, dopolnjuje z določilom, da lahko samostojno delo v zdravstveni dejavnosti opravlja tudi absolvent študijskega programa prve stopnje Zdravstvena nega, ki ima opravljenega vsaj 4.480 ur teoretičnega in kliničnega usposabljanja, je s strokovnega vidika neprimeren. Ukrep tudi ni časovno omejen za čas trajanja epidemije oziroma izvajanja ukrepov obvladovanja COVID-19 ampak ima naravo sistemskega ukrepa, ki odstopa od načela, da lahko diplomirana medicinska sestra samostojno opravlja delo šele potem, ko pridobi poklicno kvalifikacijo, se vpiše v register ter ji je za opravljanje dela podeljena licenca.

Izvajalci zdravstvene dejavnosti na terciarni in sekundarni ravni zdravstvene dejavnosti zaradi kompleksnosti in zahtevnosti dejavnosti z namenom zagotavljanja še višje ravni strokovnosti in kakovosti za diplomante za poklic diplomirana medicinska sestra že zdaj predvidevajo posebno uvajalno obdobje. Tudi Strategija razvoja zdravstvene nege in oskrbe v sistemu zdravstvenega varstva v Republiki Sloveniji za obdobje od 2011 do 2020 predvideva, da morajo delodajalci diplomantom pred začetkom samostojnega dela omogočiti uvajalno obdobje, ki ne sme biti krajše od enega leta. V uvajalnem obdobju se diplomantu omogoči pridobivanje specifičnih znanj in veščin ter specifičnih kompetenc za posamezno delovno področje.

Predlagani člen je prav tako omejenega obsega v smislu upoštevanja različnih profilov zdravstvenih poklicev, ki jih na trgu prav tako primanjkuje in bi v času epidemije prav tako lahko pripomogli k razbremenitvi sistem zdravstvenega varstva, npr. absolventi fizioterapije ali delovne terapije. Potrebe po tovrstni oskrbi so namreč pri pacientih, ki so preboleli COVID-19, precejšnje.

Zastavlja se tudi vprašanje, zakaj se tovrstnega ukrepa predlagatelj ni poslužil v povezavi z absolventi medicine, ki ob zaključku študija v 6. letniku že posedujejo dovolj strokovnih in praktičnih znanj, da bi lahko v pomembni meri pripomogli npr. pri

³ Glasovanje Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide o amandmaju za črtanje 19. člena predloga zakona: PRISOTNIH 10, ZA 10, PROTI 0.

zdravstveni oskrbi stanovalcev domov za starejše, ki so med najbolj ranljivimi skupinami prebivalstva, kar se tiče negativnih posledic okužb s COVID-19.

Določbe 19. člena so tudi kontradiktorne, saj se kot predpogoj za opravljanje samostojnega dela absolventa študijskega programa prve stopnje Zdravstvena nega predvideva predhodno pisno potrdilo mentorja, da je slednji sposoben zagotavljati mentorstvo in absolventu nuditi stalno posvetovanje, obenem pa tudi njegovo potrditev, da je absolvent pridobil ustrezno znanje, izkušnje in veščine za samostojno opravljanje del diplomirane medicinske sestre, kar pa bi lahko mentor potrdil šele na podlagi spremljanja diplomanta in ocene pridobljenih znanj in veščin.

Predlog 19. člena PKP 7 tudi ne predpisuje pogojev poklicne kvalifikacije in delovnih izkušenj, ki jih morajo izpolnjevati mentorji. Pri tem je treba opozoriti na dejstvo, da bo v praksi težko zadostiti zahtevam po mentorjih, saj slednjih ni na voljo. Ocenjuje se, da si je predlagatelj želel na področje zdravstvene nege prenesti idejo o aktivaciji specializantov družinske medicine v zadnjem letu specializacije za opredeljevanje pacientov, pri čemer pa obstaja pomembna razlika – specializanti družinske medicine imajo dodeljene mentorje, medtem ko jih absolventi zdravstvene nege nimajo. Slednje lahko v pomembni meri vpliva na nezmožnost implementacije predlaganih določb v praksi.

Druge države evropske unije se za čas epidemije kljub najhujšemu pomanjkanju diplomiranih medicinskih sester niso odločile za začasno registracijo in licenciranje diplomantov zdravstvene nege z namenom samostojnega opravljanja zdravstvene nege.

Problematiko pomanjkanja diplomiranih medicinskih sester in drugih izvajalcev zdravstvene nege bi se v Sloveniji moralo reševati na druge načine in ne z odpravo osnovnih pogojev za strokovno in kakovostno delo zaposlenih v zdravstvu. Tako bi se na primer morali reševanja problematike pomanjkanja medicinskih sester v prvi vrsti lotiti z mislijo na dolgoročne učinke, npr. s sprejemom nacionalne strategije, poleg zagotavljanja ustreznega števila medicinskih sester pa bi bilo treba ustrezno nasloviti tudi problematiko izboljšanja delovnih pogojev v dejavnosti zdravstvene nege, zmanjšati obremenjenosti zaposlenih, vlagati v človeške vire in zaposlenim zagotavljati ustrezno plačila. Vse to bi namreč pozitivno vplivalo na odločitev posameznika za izobraževanje in poklic medicinske sestre.

Ocenjuje se, da se s predlagano rešitvijo ne bi rešilo problematike pomanjkanja diplomiranih medicinskih sester in drugih izvajalcev zdravstvene nege v Sloveniji, bi se pa lahko povzročilo veliko škodo preverjenemu in kakovostnemu sistemu pridobivanja poklicnih kvalifikacij in licenc za opravljanje dela na področju zdravstvene nege in ga popolnoma degradiralo. Posledično se predlaga črtanje 19. člena predloga zakona.

K 20. členu⁴:

Člen se črta.

Obrazložitev:

Določba 38. člena prehodnih in končnih določb ZZDej-K (Uradni list RS, št. 64/17), v katero se posega z 20. členom predloga zakona, omogoča srednjim medicinskim sestram, ki so na dan uveljavitve ZZDej-K (17. 12. 2017) v zadnjih 15 letih najmanj 12 let pretežno, to je več kot 50 odstotkov delovnega časa, izvajale aktivnosti in kompetence diplomirane medicinske sestre v skladu s poklicnimi aktivnostmi in kompetencami v zdravstvenih negi iz četrtega odstavka tega člena, priznanje kompetenc, pridobljenih z delom, in razporeditev na delovno mesto diplomirane medicinske sestre. Pri tem 38. člen ZZDej-K priznanje kompetenc veže na specifično delo, ki ga je medicinska sestra ali medicinski tehnik opravljal na specifičnem strokovnem področju (npr. izvajanje posameznih diagnostično terapevtskih postopkov kot npr. venozni odvzem krvi, snemanje EKG in drugih), medtem ko se v 20. členu predlaga, da se lahko tehnikom zdravstvene nege omogoči opravljanje dela na ravni diplomirane medicinske sestre na vseh strokovnih področjih, kar sicer zahteva poglobljeno strokovno teoretično in praktično znanje o posameznem delovnem področju, podprto s širšo teoretično in metodološko osnovo, ki je del izobraževanja diplomirane medicinske sestre.

Kot opozarja Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije, je takšno enačenje statusa tehnikov zdravstvene nege s pridobljeno srednjo strokovno izobrazbo s statusom diplomirane medicinske sestre kot nosilke zdravstvene nege, ki je v skladu z določili Direktive 2005/36/ES in Direktive 2013/55/EU skupaj s poklicem zdravnika, zobozdravnika, diplomirane babice in magistra farmacije poklic, ki je reguliran v evropskem prostoru in za katerega direktiva ter Zakon o zdravstveni dejavnosti določata posebne zahteve o času trajanja študija in teoretičnega ter praktičnega usposabljanja v kliničnih okoljih (najmanj 4600 ur izobraževanja z opredeljenimi zahtevanimi znanji, veščinami in kompetencami), neutemeljeno in nesprejemljivo.

Opozarja se, da je tudi samo Ministrstvo za zdravje ob sprejemu ZZDej-L (Uradni list RS, št. 73/19) podalo stališče, da enačenje prerazporejenih tehnikov zdravstvene nege iz prvega in drugega odstavka 38. člena ZZDej-K z diplomiranimi medicinskimi sestrami, ki so se za svoj poklic usposobile v okviru formalnega izobraževanja in ki se za svoje delo kontinuirano usposabljujejo, predstavlja tveganje za izvajanje kakovostne zdravstvene storitve, pod vprašanje pa postavlja tudi vlogo in pomen formalnega izobraževanja, kar je v trenutni situaciji, ko se zdravstvena dejavnost sooča z mankom kadra, prepoznano kot visoko tveganje in degradacija poklica diplomirane medicinske sestre. Prav tako že iz samega besedila 38. člena ZZDej-K jasno izhaja, da gre za

⁴ Glasovanje Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide o amandmaju za črtanje 20. člena predloga zakona: PRISOTNIH 10, ZA 10, PROTI 0.

priznavanje kompetenc za že izvajane aktivnosti diplomirane medicinske sestre in ne za priznavanje poklicne izobrazbe ali poklicne kvalifikacije diplomirane medicinske sestre.

Ministrstvo za zdravje je v svojem stališču ob sprejemu ZZDej-L zaradi zagotavljanja kakovosti in varnosti zdravstvene obravnave zagovarjalo stališče, da gre pri zaposlenih iz prvega in drugega odstavka 38. člena prehodnih in končnih določb ZZDej-K za posebno licenco, pri čemer zaposleni iz tretjega odstavka predhodno navedenega člena po zaključenem formalnem izobraževanju pridobijo licenco, skladno s sedmim odstavkom 64. člena ZZDej, saj le-ti tudi pridobijo ustrezno izobrazbo, v predpisani strukturi in obsegu, s čimer tudi izpolnijo možnosti priznavanja njihovih poklicnih kvalifikacij znotraj Evropske unije skladno z Direktivo 2013/55/EU Evropskega parlamenta in sveta (UL L št. 354 z dne 28. 12. 2013, str. 132; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2013/55/EU).

Ministrstvo za zdravje je ob sprejemu ZZDej-L prav tako menilo, da je namen določb prvega in drugega odstavka 38. člena prehodnih in končnih določb ZZDej-K pridobitev pravice do nadaljnjega opravljanja del tehnikov zdravstvene nege, ki bodo izpolnjevali pogoje za nadaljevanje opravljanja kompetenc in aktivnosti, ki jih že opravljajo, kar ne pomeni kompetenc diplomiranih medicinskih sester v celoti. Skladno z določbami prvega in drugega odstavka 38. člena prehodnih in končnih določb ZZDej-K tehniki zdravstvene nege ne bodo pridobili poklicne kvalifikacije diplomirana medicinska sestra ali izobrazbenega statusa diplomirana medicinska sestra, ampak samo možnost in pravico, da z delom nadaljujejo na delovnem mestu diplomirane medicinske sestre, na konkretnem delovnem mestu. Gre torej za priznavanje z delom pridobljenih kompetenc, kar pomeni, da so tehniki zdravstvene nege lahko z delom pridobili kompetence in se usposobili za izvajanje poklicnih kompetenc in aktivnosti, ki so jih v skladu z zakonom opravljali zahtevano dolgo obdobje, in ne da so pridobili celotne kompetence diplomiranih medicinskih sester, na podlagi česar bi lahko izvajali vse naloge diplomirane medicinske sestre in pri katerem koli delu diplomirane medicinske sestre oziroma pridobili kompetence skladno s predpisanim izobraževalnim programom. Zato je Ministrstvo za zdravje menilo, da se v primerih iz prvega in drugega odstavka 38. člena prehodnih in končnih določb ZZDej-K tehnikom zdravstvene nege ne podeljuje poklicne kvalifikacije in tudi ne izobrazbe diplomirane medicinske sestre, kar jim ne omogoča podelitve licence za diplomirano medicinsko sestro, ampak se jim podeli posebna licenca, ki jim omogoča samostojno opravljanje poklicnih kompetenc in aktivnosti diplomirane medicinske sestre na delovnem mestu, na katerem so v z ZZDej-K določenem trajanju in obsegu delovnega časa kompetence presegali.

Posledično se opozarja, da je sklicevanje na implementacijo Direktive 2005/36/ES o priznavanju poklicnih kvalifikacij, kot primerne podlage za uvedbo predloženih zakonskih sprememb v 20. členu predloga zakona, neutemeljeno in nakazuje na nepoznavanje zakonske materije in poklicev, za katere velja avtomatično priznavanje poklicnih kvalifikacij. V skladu s slednjimi je namreč medicinska sestra v slovenskem prostoru zgolj diplomirana medicinska sestra, katere izobraževanje ustreza zahtevam sektorskih direktiv in Zakonu o zdravstveni dejavnosti in katere kvalifikacije se lahko dokazuje samo z diplomo, s katero se podeljuje strokovni naslov »diplomirana medicinska sestra«.

Pridobljena visokošolska izobrazba zdravstvene nege prve stopnje, ki ustreza Slovenskemu ogrodju kvalifikacij (SOK) raven 7 in ki jo pridobi diplomirana medicinska sestra, ni primerljiva s srednješolsko strokovno izobrazbo s področja zdravstvene nege, ki ustreza ravni 5 SOK, ob čemer srednješolski izobraževalni program srednja medicinska sestra obsega samo 1.496 ur strokovnih vsebin, 714 praktičnega izobraževanja v šoli in 304 pri delodajalcu, oziroma skupaj 2.514 ur strokovnih vsebin, kar po zahtevnosti in obsegu izobraževanja ni primerljivo z visokošolskim izobraževanjem za poklic diplomirane medicinske sestre. Tehniki zdravstvene nege prav tako v kliničnih okoljih nikoli niso pridobili kompetenc za načrtovanje, organizacijo in izvajanje zdravstvene nege bolnika, omenjene vsebine pa nikoli niso bile predmet formalnega izobraževanja.

Uveljavitev predlaganih določb 20. člena, ki bi omogočila zaposlovanje tehnikov zdravstvene nege, ki so jim priznane kompetence za aktivnosti, primerljive zgolj s specifičnimi delovnimi nalogami diplomiranih medicinskih sester, tudi na drugih delovnih mestih diplomiranih medicinskih sester za vse vrste dela in pri drugih izvajalcih zdravstvene dejavnosti, bi lahko povzročila odhod tehnikov zdravstvene nege, ki so zaposleni na nekaterih najbolj obremenjenih delovnih mestih in njihovo zaposlovanje na delovnih mestih z boljšimi delovnimi pogoji (npr. na primarni ravni, v centrih duševnega zdravja itd.). Glede na to, da terciarni zdravstveni zavodi in bolnišnice že več let opozarjajo na odhod diplomiranih medicinskih sester, ki zapuščajo težje delovne pogoje in se zaposlujejo v ambulantah družinske medicine, centrih za krepitev zdravja in drugje, večinoma na primarni ravni zdravstvene dejavnosti, je takšen predlog lahko zelo kontra-produktiven z vidika cilja okrepitve kadrovske strukture na najbolj obremenjenih mestih v zdravstvu, npr. na oddelkih intenzivne nege in intenzivne terapije, ki so tudi v času epidemije COVID-19 izredno obremenjeni.

K 39. členu:

V prvem odstavku 39. člena se besedilo »na podlagi pisnega sklepa« spremeni v »na podlagi soglasja zaposlenega«.

Doda se nov drugi odstavek, ki se glasi:

»Do dodatka iz prejšnjega odstavka je upravičen tudi zaposleni, ki mu delodajalec zaradi zagotavljanja ukrepov preprečevanja širjenja in omejevanja okužbe COVID-19, odredi začasno opravljanje drugega ustreznega dela oziroma dela na drugem delovnem mestu pri delodajalcu«.

Ostali odstavki se ustrezno preštevilčijo.

Obrazložitev:

Predlaga se, da je temelj začasne razporeditve na delo k drugemu delodajalcu soglasje delavca. Predlaga se tudi, da se dodatek, ki ga določa 55. člen Zakona o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in

gospodarstvo (Uradni list RS, št. 49/20, 61/20 in 152/20 – ZZUOOP), določi tudi za primer začasne prerazporeditve na drugo delo pri izvajalcu socialnovarstvene storitve institucionalno varstvo ali izvajalcu zdravstvene dejavnosti. Pri izvajalcih v zdravstvu in socialnem varstvu, ki imajo več med seboj tako vsebinsko kot lokacijsko ločenih enot, se z vidika plačila zaposlenih namreč pojavlja situacija, da delavci, ki pridejo na pomoč od drugega izvajalca, prejmejo 20 % dodatek, medtem ko delavci, formalno zaposleni pri istem izvajalcu, a hkrati od lokacije, kamor so prišli pomagat zaradi zagotavljanja ukrepov preprečevanja širjenja in omejevanja okužbe COVID-19, vsebinsko in teritorialno enako oddaljeni, tega dodatka ne prejmejo. Primeri, kjer prihaja do takšnih situacij so: klinike UKCL, DSO Ptuj z enotami po vsej Sloveniji, DEOS z enotami po vsej Sloveniji, DUO Impoljca s posebno in splošnimi enotami. Tako bo npr. medicinska sestra, ki se jo bo začasno razporedilo na delo v COVID enoto v UKCL iz ZD Ljubljana, dodatek prejela, če pa bo na delo v isto enoto UKCL razporejena z Nevrološke klinike, do tega dodatka ne bo upravičena. Ocenjuje se, da gre za nedopustno različno obravnavo v bistvenem enakega dejanskega stanja.

K 40. členu:

Drugi odstavek 40. člena se spremeni, tako da se glasi:

- (2) Do dodatka iz prejšnjega odstavka je upravičen tudi zaposleni, ki neposredno dela v okolju s COVID-19 pacienti oziroma uporabniki, pri katerih obstaja sum na okužbo s COVID-19 oziroma je ta potrjena, in sicer:
- na oddelkih bolnišnic, kjer se obravnavajo pacienti s sumom na okužbo oziroma potrjeno okužbo s COVID-19,
 - pri izvajanju zdravstvene oskrbe na domu pacienta oziroma uporabnika, pri katerem obstaja sum na okužbo s COVID-19 oziroma je ta potrjena,
 - pri triaži pacientov, pri katerih obstaja sum na COVID-19,
 - v laboratorijih, ki izvajajo analizo odvzetih vzorcev brisov zaradi ugotavljanja okužbe s COVID-19,
 - na deloviščih, kjer se izvršuje dezinfekcija ali čiščenje prostorov, v katerih se nahajajo oziroma so se nahajali pacienti oziroma uporabniki, okuženi s COVID-19,
 - v sivih in rdečih conah pri zavodih za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami iz 18. člena Zakona o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami (Uradni list RS, št. 58/11, 40/12 – ZUJF in 90/12), če izvajajo neposredne storitve za uporabnike,
 - v sivih in rdečih conah pri izvajalcih na področju socialnega varstva iz 82. člena tega zakona in izvajalcih iz tretjega odstavka 15. člena Zakona o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 23/07 – popr., 41/07 – popr., 61/10 – ZSVarPre, 62/10 – ZUPJS, 57/12, 39/16, 52/16 – ZPPreb-1, 15/17 – DZ, 29/17, 54/17, 21/18 – ZNOrg, 31/18 – ZOA-A in 28/19), pri izvajalcih krizne namestitve iz tretjega odstavka 49. člena ZSV, pri izvajalcih

socialno varstvenih programov iz 18.s člena ZSV, ki izvajajo nastanitveni program iz 3. člena Pravilnika o sofinanciranju socialnovarstvenih programov (Uradni list RS, št. 70/16 in 34/19), ter pri izvajalcih socialnovarstvenih storitev, ki se opravljajo na domu uporabnika, ki delajo v okolju z uporabniki, pri katerih obstaja sum na okužbo s COVID-19 oziroma je ta potrjena.

Obrazložitev:

Sprememba določbe drugega odstavka 40. člena se predlaga, ker je določba 56. člena ZZUOOP preozka in neupravičeno izključuje posamezne zaposlene, ki delajo na deloviščih, kjer se delo opravlja z osebami, pri katerih obstaja sum na okužbo COVID-19, vendar pa niso zajeta v eni od 11 taksativno naštetih točk, ki jih opredeljuje prvi odstavek 56. člena ZZUOOP. Kot primer se navaja trižne točke v zdravstvenih domovih (gre za vstopno točko v zdravstvene domove), ki so namenjene temu, da v zdravstveni dom ne vstopajo pacienti s sumom ali s simptomi COVID-19, in laboratorije, kjer so analizirani odvzeti vzorci brisov za ugotavljanje okužbe s COVID-19. V zdravstvenem domu so zaposleni na trižni točki izpostavljeni okužbi s COVID-19 predvsem zaradi velike frekvence pacientov, med katerimi se najdejo tudi taki, ki kažejo vidne znake okužbe in pri katerih se okužba kasneje tudi potrdi. Nadalje v veliki meri na vrata zdravstvenega doma prihajajo uporabniki, ki se ne poslužujejo predhodne telefonske ali elektronske najave, se želijo osebno naročiti na pregled, prihajajo po različne informacije, pridejo na bris COVID-19, zaradi česar ima trižna točka vse karakteristike t. i. sive cone. V laboratorijih pa zaposleni rokujejo neposredno s kužnimi in potencialno kužnimi vzorci brisov, ki kljub skrbnemu ravnanju lahko pomenijo tudi vir okužbe. Poleg navedenega se je v laboratorijih izjemno povečal obseg analiziranja brisov za ugotavljanje okužbe s COVID-19, kar pomeni izjemno obremenitev zaposlenih v povezavi z odsotnimi zaposlenimi zaradi COVID-19 in zaradi organizacije dela, ki z umikom dela zaposlenih iz delovnega procesa zagotavlja nepretrgan delovni proces za primer okužbe med zaposlenimi v laboratoriju.

Povsem neutemeljeno je kot podlaga za pridobitev pravice do dodatka za neposredno delo s pacienti ali uporabniki, obolelimi za COVID-19, izvzeto delo v sivih conah pri izvajanju zdravstvene oskrbe na domu pacienta oziroma uporabnika, pri izvajalcih socialnovarstvenih storitev, ki se opravljajo na domu uporabnika in v zavodih za vzgojo in izobraževanje otrok ter mladostnikov s posebnimi potrebami, zato se ga kot enega od razlogov za pridobitev prej omenjenega dodatka dodaja s predloženim amandmajem.

Za nov 42. a člen

69. člen ZZUOOP se spremeni tako, da se glasi:

»Delodajalec iz prejšnjega člena lahko napoti posameznega delavca na začasno čakanje na delo najdlje do 30. 4. 2021.

Vlada lahko ukrep iz prejšnjega člena s sklepom podaljša največ za obdobje šestih mesecev, vendar ne dlje kot do 31. 10. 2021.«.

Obrazložitev:

Predlaga se podaljšanje veljavnosti ukrepa začasnega čakanja na delo do 30. 4. 2021 z možnostjo, da Vlada RS njegovo veljavnost s sklepom podaljša najdlje do 31. 10. 2021. Določene dejavnosti so namreč zaprte že dalj časa, v januarju 2021 se pričakuje nov tretji val epidemije, ukrep pa se po veljavni zakonodaji konča 31. 1. 2021 in nima predvidene možnosti podaljšanja. Podjetja, ki deloma ali v celoti ne morejo opravljati dejavnosti, ne morejo koristiti ukrepa delnega subvencioniranja skrajšanja polnega delovnega časa, saj dejavnosti sploh ne opravljajo. Edina možnost je tako, da pošljejo zaposlene na začasno čakanje na delo in na ta način ohranjajo delovna mesta.

K 48. členu:

48. člen se spremeni tako, da se glasi:

»48. člen

- (1) Ne glede na določbo 36. člena Zakona o interventnih ukrepih za pripravo na drugi val COVID-19 (Uradni list RS, št. 98/20 in 152/20 – ZZUOOP; v nadaljnjem besedilu: ZIUPDV) se lahko sredstva, ki so bila zagotovljena izvajalcem socialnovarstvenih storitev institucionalno varstvo na podlagi Uredbe o zagotovitvi javnih sredstev za financiranje dodatnih kadrov pri izvajalcih socialno varstvene storitve institucionalnega varstva v javni mreži (Uradni list RS, št. 113/20), namenijo tudi za financiranje dodatnih kadrov, ki izvajajo zdravstvene storitve, ter začasnega in občasnega dela dijakov in študentov, ki opravljajo zdravstveno nego in zdravstveno rehabilitacijo.
- (2) Iz proračuna Republike Slovenije se zagotovijo javna sredstva za financiranje dodatnih kadrov, ki izvajajo zdravstvene storitve, ter začasnega in občasnega dela dijakov in študentov, ki opravljajo zdravstveno nego in zdravstveno rehabilitacijo.«.

Obrazložitev:

Predlaga se, da se za financiranje dodatnih kadrov, ki izvajajo zdravstvene storitve, ter začasnega in občasnega dela dijakov in študentov, ki opravljajo zdravstveno nego in zdravstveno rehabilitacijo, zagotovijo dodatna sredstva iz proračuna Republike Slovenije in ne iz naslova prerazporeditve sredstev, ki so namenjena trajnejšemu zaposlovanju (za obdobje dveh let) kadra socialne oskrbe.

K 50. členu⁵:

Prvi odstavek 50. člena se črta.

Obrazložitev:

Prvi odstavek 50. člena predvideva, da se, ne glede na prvi odstavek 64. člena Zakona o zdravstveni dejavnosti, zdravstvenim delavcem in zdravstvenim sodelavcem, razen zdravnikom, lahko dovoli samostojno opravljanje dela v zdravstveni dejavnosti po končani diplomi. S takšnim predlogom se želi zagotavljati ustrezno število zdravstvenih delavcev na način, da do 31. 12. 2021 pripravništvo in opravljeni strokovni izpiti ne štejejo več kot pogoj za pridobitev poklicne kvalifikacije in posledično možnost samostojnega opravljanja dejavnosti. Slednje je z vidika strokovnosti in kakovosti obravnave pacientov neprimerno, prav tako gre za poseg systemske narave, ki v predlogu zakona sploh ni obrazložen.

Prav tako je sporno, da se navedena možnost nanaša zgolj na zdravstvene delavce in zdravstvene sodelavce s področja zdravstvene nege, ne pa tudi na ostale zdravstvene profile, npr. zdravnike. V primeru, da je namen predlaganih rešitev hitrejše prehajanje poklicnih profilov s področja zdravstva iz izobraževalnega sistema v delovno okolje, naj se slednje systemsko in podlagi poglobljenih strokovnih ocen uredi izven interventne zakonodaje in to za vse poklicne profile.

K 53. členu:

53. člen se spremeni tako, da se glasi:

»53. člen

- »(1) Ne glede na 29. člen Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C, 47/15 – ZZSDT, 61/17 – ZUPŠ, 64/17 – ZZDej-K in 36/19; v nadaljnjem besedilu: ZZVZZ) gre zavarovancem, ki zbolijo za COVID-19, nadomestilo od prvega dne zadržanosti od dela zaradi okužbe s COVID-19.
- (2) Nadomestilo plače v primeru iz prejšnjega odstavka znaša 100% osnove ob zadržanosti od dela. Sredstva za kritje razlike do 100% nadomestila iz prejšnjega odstavka se zagotavljajo iz sredstev proračuna Republike Slovenije prek Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZZVS).
- (3) Zavarovanec, ki uveljavlja začasno zadržanost od dela iz prvega odstavka tega člena, posreduje izjavo iz prejšnjega odstavka izbranemu osebnemu zdravniku.

⁵ Glasovanje Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide o amandmaju za črtanje prvega odstavka 50. člena predloga zakona: PRISOTNIH 10, ZA 10, PROTI 0.

- (4) ZZZS:
- delodajalcu povrne izplačano razliko nadomestila v 60 dneh od predložitve zahteve za povračilo razlike nadomestila;
 - samostojnemu zavezancu izplača razliko nadomestila v 30 dneh od predložitve zahteve za izplačilo razliko nadomestila.
- (5) Natančnejši postopek vlaganja zahteve iz prejšnjega odstavka določi ZZZS.
- (6) Delodajalec oziroma samostojni zavezanec vloži zahtevo iz četrtega odstavka tega člena v elektronski obliki pri ZZZS v enem mesecu po zaključkučasne zadržanosti iz prvega odstavka tega člena.
- (7) Če ni s tem členom drugače določeno, se glede obračuna, izplačila in povračila nadomestila smiselno uporabljajo določbe ZZZV in na njegovi podlagi izdanih aktov, ki urejajo nadomestilo plače medčasno zadržanostjo od dela, ki je pravica iz obveznega zdravstvenega zavarovanja.
- (8) Stroški izplačanih razlik nadomestil se ZZZS povrnejo iz proračuna Republike Slovenije v desetih dneh od dneva, ko ministrstvo, pristojno za zdravje, prejme zahtevek ZZZS za povračilo izplačanih razlik nadomestil.
- (9) Ukrep iz tega člena velja od 12. marca 2020 do 31. decembra 2021.«.

Obrazložitev:

Predlaga se, da se vsem zaposlenim v času epidemije za primer okužbe s COVID-19 od prvega dneva odsotnosti prizna 100 %-no nadomestilo plače, za katerega se sredstva zagotavlja iz proračuna prek ZZZS, ne glede na to, ali je do okužbe prišlo na delovnem mestu ali ne. Navedeni predlog bi imel vrsto pozitivnih učinkov tako za zaposlene, delodajalce kot za javno zdravje, saj bi:

- Odpravil dosedanjo prakso, po kateri delodajalci niso želeli priznavati okužbe na delovnem mestu kot poškodbe pri delu, kljub temu, da bi okužba na delovnem mestu morala šteti kot poškodba pri delu. Tudi Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS) je v dopisu, št. 180-46/2020-DI/20, z dne 3. 4. 2020, naslovljenem na izvajalce zdravstvenih storitev, obrazložil, da *»če je razlogčasne nezmožnosti za delo bolezen (konkretno COVID-19), do katere je prišlo zaradi okužbe na delovnem mestu, je vzrok zavarovančevečasne nezmožnosti za delo poškodba pri delu v smislu 3. alineje 66. člena ZPIZ-2 in ne bolezen. Gre za obolenje, ki je posledica nesrečnega naključja ali višje sile med opravljanjem dela. Takšno obolenje pa se, skladno s 3. alinejo 66. člena ZPIZ-2, šteje za poškodbo pri delu. Če je do okužbe prišlo na delovnem mestu, je za opredelitev poškodbe pri delu kot razlogačasne nezmožnosti za delo potrebna tudi ustrezna prijava poškodbe pri delu s strani delodajalca (npr. pisna izjava delodajalca, obrazec ER-8 ...)«.*

- Preprečil prezentizem zlasti tistih delavcev, ki nimajo znakov okužbe ali imajo zgolj blage znake okužbe, pa zaradi pretečega znižanja dohodkov na 80 % v primeru bolniškega nadomestila zaradi bolezni ne odidejo na testiranje, ne uveljavljajo bolniškega staleža in s tem širijo okužbo med ostale.
- Delodajalce razbremenil plačila nadomestila plače za zaposlene, ki so odsotni z dela zaradi okužbe s COVID-19 od prvega do tridesetega dneva odsotnosti, in jim s tem v času epidemije znižal stroške dela.

Predlaga se, da ukrep velja od začetka epidemije, saj bodo le na ta način odpravljene neenakosti med zaposlenimi, zbolelimi zaradi okužbe s COVID-19.

Za nov 53.a člen:

Za 53. členom se doda nov 53. a člen, ki se glasi:

»53.a. člen
(nadomestilo plače v primeru preventivne izolacije)

Če je javnemu uslužbencu odrejena karantena zaradi rizičnega stika v času opravljanja dela in v primeru preventivne izolacije, ki ju pisno odredi delodajalec oziroma predstojnik, pripada javnemu uslužbencu plača, ki bi jo prejel, če bi delal, v primeru začasne zadržanosti od dela zaradi okužbe pri opravljanju dela pa znaša nadomestilo plače za čas odsotnosti z dela 100 % osnove, ki je določena za obračun nadomestila za čas odsotnosti zaradi bolezni. Preventivna izolacija iz tega odstavka pomeni, da zaradi zagotavljanja nemotenega delovnega procesa delodajalec oziroma predstojnik pisno napoti zdravega javnega uslužbenca v izolacijo.«.

Obrazložitev:

Nadomestilo za čas preventivne izolacije naj se določi na enak način, kot je bilo določeno v 70. členu Zakona o interventnih ukrepih za zaježitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (Uradni list RS, št. 49/20 in 61/20).

K 62. členu:

V prvem odstavku 62. člena se besedilo »28. februarja 2021« spremeni v »31. marca 2021«.

Obrazložitev:

Predlaga se, da se prenosno obdobje za izrabo letnega dopusta za leto 2019 podaljša do 31. marca 2021. Na ta način bo dejansko omogočeno koriščenje letnega dopusta, saj glede na epidemiološke razmere (epidemija podaljšana do 16. 1. 2021) ni pričakovati skorajšnje možnosti koriščenja letnega dopusta v najbolj obremenjenih dejavnostih.

Za nov 65.a člen:

V okviru poglavja »19. Zakon o dohodnini« se pred 66. člen doda nov 65.a člen, ki se glasi:

»65.a člen
(dohodek iz delovnega razmerja, ki se ne všteva v davčno osnovo)

Ne glede na 10. točko prvega odstavka 44. člena Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17, 21/19, 28/19 in 66/19) se v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja ne všteva nadomestilo za uporabo lastnih sredstev pri delu na domu v skladu s predpisi, ki urejajo delovna razmerja, pod pogojem, da je določeno s posebnimi predpisi ali na podlagi kolektivne pogodbe oziroma splošnega akta delodajalca, da gre za sredstva, ki so značilna, nujna in običajna za opravljanje določenega dela – do višine 5 % povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji. Dejanske stroške je mogoče uveljavljati na podlagi dokazil.«.

Obrazložitev:

S to določbo se spreminjajo pogoji za ne-vštevanje nadomestila za uporabo lastnih sredstev pri delu na domu v davčno osnovo. Odpravlja se pogoj, da nadomestilo delodajalec določi na podlagi izračuna realnih stroškov ter črta omejitev, ki je določena z vezavo na mesečno plačo delojemalca (do višine 5 % mesečne plače delojemalca). To predstavlja poenostavitev pri določanju višine neobdavčenega dela ter odpravlja, glede na naravo stvari, neprimerno vezavo omejitve na višino delojemalčeve plače. S tem se povečuje neobdavčena višina za vse delojemalce s plačo, nižjo od slovenskega povprečja. Skrajna omejitev po veljavni ureditvi po zadnji znani povprečni plači (septembra 2020 1.799 evrov) znaša 89,95 evrov oziroma 4,5 evra na dan, s tem, da se lahko uveljavlja tudi dejanske stroške. Se pa lahko doseže tudi višji znesek neobdavčenega dela, ampak na podlagi dejanskih stroškov na podlagi dokazil. Določba je bila tekom usklajevanja o PKP7 v okviru Ekonomsko-socialnega sveta usklajena, vendar je Vlada Republike Slovenije v predlog PKP7 kljub temu ni vključila.

K 86. členu:

V četrtem odstavku 86. člena se črta besedilo »Neposredni in posredni uporabniki proračuna Republike Slovenije in občinskih proračunov ter«.

Obrazložitev:

Predlog zakona v 86. členu predvideva, da se vsem delavcem v zasebnem sektorju, ki delajo v razmerah razglašene epidemije in katerih zadnja izplačana mesečna plača ni presegla dvakratnika minimalne plače, ob plači za mesec december 2020 izplača krizni

dodatek v višini 200 eurov, ki je oproščen plačila vseh davkov in prispevkov. Sredstva za izplačilo kriznega dodatka se bodo zagotovila v proračunu Republike Slovenije oziroma iz sredstev, pridobljenih iz proračuna Evropske unije.

Hkrati predlog zakona določa, da neposredni in posredni uporabniki proračuna Republike Slovenije in občinskih proračunov ter tuja diplomatska predstavništva in konzulati, mednarodne organizacije, predstavništva mednarodnih organizacij ter institucije, organi in agencije Evropske unije v Republiki Sloveniji, niso upravičeni do ukrepov iz tega člena.

V trenutnih kriznih razmerah so udeleženi vsi, tako zaposleni v zasebnem kot tudi v javnem sektorju, zato se ocenjuje, da bi morali biti tudi zaposleni pri neposrednih in posrednih proračunskih uporabnikih obravnavani enako kot zaposleni v zasebnem sektorju. Posledično se predlaga, da se t. i. krizni dodatek izplača vsem zaposlenim, tako v javnem kot tudi zasebnem sektorju.

K 87. členu:

Prvi odstavek 87. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Do dodatka iz 11. točke 39. člena Kolektivne pogodbe za javni sektor (Uradni list RS, št. 57/08, 23/09, 91/09, 89/10, 40/12, 46/13, 95/15, 21/17, 46/17, 69/17 in 80/18) so upravičene tudi osebe iz petega odstavka 40. člena tega zakona in zaposleni v okviru programa javnih del.«.

Drugi odstavek se črta.

Četrty odstavek, ki postane tretji odstavek, se spremeni, tako da se glasi:

»Izvajalec, ki zaposluje delavce, ki so zaposleni v okviru programa javnih del, vložiti zahtevek za izplačilo sredstev na način, kot je določen v drugem odstavku 123. člena ZIUOPDVE.«

V petem, šestem in sedmem odstavku, ki postanejo četrti, peti in šesti odstavek, se besedilo »izvajalcu iz prvega odstavka 56. člena ZZUOOP« v vseh sklonih spremeni v »izvajalcu iz prvega odstavka tega člena« v ustreznem sklonu.

Obrazložitev:

Namen predlaganih določb 87. člena je, da se nagradi delo delavcev, ki delo opravljajo v dejavnosti zdravstva in socialnega varstva, vendar po določbah Kolektivne pogodbe za javni sektor (KPJS) v povezavi z Zakonu o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS) niso upravičeni do dodatka po 11. točki 39. člena KPJS. Zato je tudi sistemsko in nomotehnično primernejše, da se določba sklicuje na dodatek po 11. točki 39. člena KPJS, ne pa da se uvaja nov dodatek, ki je po višini identičen dodatku po 11. točki 39. člena KPJS (65 %).

Do tega dodatka so tako upravičene osebe iz petega odstavka 40. člena PKP7 – osebe, ki pri izvajalcu iz prvega odstavka 56. člena ZZUOOP opravljajo delo prek zunanega izvajalca.

Do dodatka po 11. točki 39. člena so ob pravilnem upoštevanju določb ZDR-1, ZSPJS in KPJS upravičeni javni delavci, ki delo opravljajo pri delodajalcu v javnem sektorju. Namreč upravno sodišče je v sodbi št. I U 841/2018-9 z dne 16. 7. 2020 zavzelo stališče, da so osebe, ki opravljajo javna dela na podlagi pogodbe o zaposlitvi, v rednem delovnem razmerju in se jim čas opravljanja del šteje v delovno dobo. Prav tako je izpostavilo, da je dodatek za delovno dobo zakonska pravica, ki jo ureja Zakon o delovnih razmerjih (ZDR-1) in ki pripada vsem zaposlenim delavcem, tudi tistim, ki so vključeni v javna dela. Sodišče je nadalje zapisalo, da Zakon o urejanju trga dela (ZUTD) pri določitvi plačila udeležencem javnih del (le-ta je izražena v deležu od 80 do 120 % minimalne plače glede na raven strokovne izobrazbe udeleženca javnih del) za delo, ki ga opravljajo v programu javnih del, uporablja pojem plača, kar pomeni, da udeležencu javnih del pripada plača, ki zajema osnovno plačo in tudi del plače za delovno uspešnost ter dodatke. Sodba se sicer nanaša na dodatek za delovno dobo, vendar iz namena sodbe izhaja, da javni delavci ne smejo biti neenako obravnavani napram ostalim javnim uslužbencem. Posledično obravnavana določba v delu, ki veljavnost dodatka razširja na javne delavce, niti ne bi bila potrebna. Iz previdnosti – namreč nekateri delodajalci v javnem sektorju neupravičeno izključujejo javne delavce do omenjenega dodatka – pa je smotno, da se javne delavce posebej vključi v omenjeno določbo.

Zaradi jasnosti določbe se predlaga, da se besedilo »izvajalcu iz prvega odstavka 56. člena ZZUOOP« v vseh sklonih v zadnjih treh odstavkih člena spremeni v »izvajalcu iz prvega odstavka tega člena« v ustreznem sklonu.

Za nov 87.a člen:

Za 87. členom se doda nov 87. a člen, ki se glasi:

»87.a člen
(dodatek za delo v rizičnih razmerah direktorjem v javnem sektorju v dejavnosti
zdravstva in socialnega varstva)

Določba prvega odstavka 125. člena Zakona o interventnih ukrepih za omilitev posledic drugega vala epidemije COVID-19 (Uradni list RS, št. 175/20) se spremeni tako, da se besedilo »za polovico rednega delovnega časa« spremeni v »za vse evidentirane ure dela«.«.

Obrazložitev:

Določba 125. člena Zakona o interventnih ukrepih za omilitev posledic drugega vala epidemije COVID-19 (Uradni list RS, št. 175/2020, v nadaljevanju ZIUOPDVE) določa pravico direktorjem v javnem sektorju, kot jih določa Uredba o plačah direktorjev v javnem sektorju, ki opravljajo delo v dejavnosti zdravstva in socialnega varstva, do

dodatka za delo v rizičnih razmerah v višini 65 odstotkov urne postavke osnovne plače za polovico rednega delovnega časa. Med direktorje se po Uredbi o plačah direktorjev v javnem sektorju uvrščajo tudi glavne sestre v zdravstvenih in socialnovarstvenih zavodih, ki zasedajo delovna mesta pomočnika direktorja v zdravstvenih zavodih oziroma namestnika direktorja v socialnovarstvenih zavodih za področje zdravstvene nege. Slednje v času epidemije SARS-CoV-2 opravljajo predvsem delo v neposrednem stiku s pacienti in varovanci, so nosilke organizacije zdravstvene nege v zavodih, zaradi kadrovskih izpadov in siceršnje kadrovske podhranjenosti pa so pogostokrat primorane opravljati nadurno delo, ki bistveno presega zakonske omejitve nadurnega dela (144. člen ZDR-1). Zato je povsem nerazumno, da so glavne sestre v skladu z določbo 125. člena ZIUOPDVE upravičene do dodatka za delo v rizičnih razmerah le za polovico ur rednega delovnega časa, ne pa tudi za preostanek delovnega časa, ko delo opravljajo v rizičnih razmerah – t. j. ves redni delovni čas, kot tudi čas dela preko polnega delovnega časa.

K 88. členu:

Prvi odstavek 88. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Javnim uslužbencem, ki opravljajo delo v dejavnosti zdravstva in socialnega varstva in so v času epidemije pri svojem delu nadpovprečno izpostavljeni tveganju za svoje zdravje oziroma prekomerno obremenjeni zaradi obvladovanja epidemije, pripada dodatek za nevarnost in posebne obremenitve v višini 30 odstotkov urne postavke njihove osnovne plače.«.

Drugi odstavek se črta, ostali odstavki se preštevilčijo.

V šestem odstavku, ki postane peti odstavek, se črta besedilo »in se ne všteva v osnovo za nadomestilo plače od 19. oktobra dalje«.

Obrazložitev:

Predlaga se, da se dodatek razširi na vse zaposlene, ki opravljajo delo v dejavnosti zdravstva in socialnega varstva in so v času epidemije pri svojem delu nadpovprečno izpostavljeni tveganju za svoje zdravje oziroma prekomerno obremenjeni zaradi obvladovanja epidemije. To niso le zaposleni plačne skupine J, temveč prav vsi zaposleni v dejavnosti zdravstva in socialnega varstva. Tako bi bil npr. tudi bolničar (iz plačne skupine F), ki delo opravlja v »beli« coni in tako ni upravičen do dodatka po 56. členu PKP5, vendar je zaradi pomanjkanja kadra v »beli« coni prekomerno obremenjen, ker delodajalci delavce glede na izredno stanje prerazporejajo na delo v »sivo« in »rdečo« cono, ob upoštevanju načela enakega obravnavanja delavcev upravičen do navedenega dodatka.

Drugi odstavek in del šestega odstavka, ki se nanaša na obračun osnove za nadomestilo plače za čas odsotnosti z dela, posega v določbe Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1) in Kolektivne pogodbe za dejavnost zdravstva in socialnega varstva, zato se predlaga njun izvzem iz predlaganih določb.

Za nov 88.a člen:

Za 88. členom se doda nov 88.a člen, ki se glasi:

»88. a člen

(povračilo stroškov prihoda in odhoda z dela javnih uslužbencev v času nedelovanja javnega prometa)

(1) V času nedelovanja javnega prevoza zaradi razglašene epidemije javnemu uslužbencu pripadajo stroški prihoda na delo in odhoda z dela v višini 30 % cene neosvinčenega 95-oktanskega bencina.

(2) Navedeni ukrep se uporablja od 12. 3. 2020 do 31. 12. 2021.«.

Obrazložitev:

Določbe novega člena se predlaga na podlagi zaznanih posledic Odloka Vlade RS o začasni prepovedi, omejitvah in načinu izvajanja prevoza potnikov na ozemlju Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 165/20), v skladu s katerim od 16. 11. 2020 od 00.00 dalje znova ni deloval javni promet na območju Republike Slovenije. V skladu z 2. členom navedenega odloka se je na ozemlju Republike Slovenije prepovedalo izvajanje javnega linijskega prevoza potnikov, posebnega linijskega prevoza potnikov, stalnega izven-linijskega prevoza potnikov, občasnega prevoza potnikov ter javnega železniškega prevoza potnikov v notranjem in mednarodnem prometu, razen posebnega linijskega prevoza potnikov in avtotaksi prevozov, prepovedi in omejitve iz tega odloka pa veljajo do prenehanja razlogov zanje, glede česar se vlada opredeli vsakih 14 dni.

Javni uslužbenci imajo po veljavni ureditvi v kolektivni pogodbi (5. člen Aneksa h Kolektivni pogodbi za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 40/2012 in panožne kolektivne pogodbe; KPND) primarno pravico do povrnitve potnih stroškov v višini javnega prevoza. Če takšen prevoz ni možen, je v skladu z ureditvijo v kolektivni pogodbi določena kilometrina v višini 8 % cene neosvinčenega 95-oktanskega bencina, kar pa v času epidemije COVID-19 in tudi restrikcij gibanja v državi pomeni, da bodo tisti zaposleni, ki so doslej prejeli potne stroške v višini cene javnega prevoza, zaradi epidemije zdaj prejeli nižje povračilo stroškov, hkrati pa nimajo nobene druge možnosti kot voziti se na delo z osebnim vozilom (ali taksijem). Zato se ocenjuje, da bi morala država poskrbeti za to, da v ključnih dejavnostih, v katerih so zaposleni v času epidemije COVID-19 nepogrešljivi (zdravstvo, socialno varstvo, policija ...), zaposlenim omogoči povrnitev stroškov prihoda na delo in odhoda z dela, kot je to že določeno pri uporabi osebnega vozila v službene namene v veljavnih kolektivnih pogodbah (10. člen Aneksa h KPND).

K 95. členu:

V šestem odstavku se znesek »150 evrov« nadomesti z zneskom »300 evrov«.

Obrazložitev:

Starejši na kmetijah, ki nimajo svojih dohodkov oziroma so ti izjemno nizki, so namreč podobno kot upokojenci z nizkimi pokojninami v trenutni situaciji med bolj ranljivimi skupinami. Prav je, da se jim izplača solidarnostni dodatek, s katerim bodo vsaj nekoliko lažje pokrili stroške, ki jih imajo z nujnim nakupom sredstev za zaščito pred okužbo z virusom.

* * *

Za poročevalko na seji Odbora za finance je bila določena državna svetnica mag. Marija Lah.

Mag. Nuša Zupanec
sekretarka komisije

Mag. Peter Požun
predsednik komisije